

การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

(Work Manual)

การป้องกันและระงับอัคคีภัย

ใน

สำนักงานพระธรรมทูตทหาร

เพื่อดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน

(Fundamental Level : FL)

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๓

สารบัญ

ลำดับ รายละเอียด หน้า

๑ วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ๑

๒ ขอบเขต ๑

- ๒

๓ คำจำกัดความ ๒ - ๓

๔ หน้าที่ความรับผิดชอบ ๓ - ๔

๕ กระบวนการ (Work flow) ๕ - ๖

๖ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ๗ - ๘

๗ มาตรฐานงาน ๘ - ๑๓

๘ ระบบติดตามประเมินผล ๑๔

๙ แบบฟอร์มที่ใช้ ๑๕

๑๐ แบบเครื่องหมายแสดงพื้นที่ห้ามสูบบุหรี่ ๑๖

๑๑ แบบเครื่องหมายแสดงพื้นที่สูบบุหรี่ ๑๗

๑๒ เอกสารอ้างอิง ๑๘

๑. วัตถุประสงค์ (Objectives)

- ๑.๑ เพื่อรักษาความปลอดภัยและอุบัติเหตุจากเหตุอัคคีภัย
- ๑.๒ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานและผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย และตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนการปฏิบัติที่ถูกต้อง
- ๑.๓ เพื่อใช้เป็นคู่มือให้กับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย สามารถปกป้องชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งบรรเทาความเสียหายในเบื้องต้นได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงสุด

๒. ขอบเขต (Scope)

เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและระงับอัคคีภัยภายใน สำนักงานพระธรรมนุญทหาร ให้เหมาะสม และเป็นแนวทางในการระงับความเสียหายจากเหตุอัคคีภัยได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้การปฏิบัติของหน่วยขึ้นตรง สำนักงานพระธรรมนุญทหาร เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั้งในด้านการป้องกัน การสำรวจตรวจสอบอุปกรณ์ การฝึกอบรม การซักซ้อม และการปฏิบัติเมื่อเกิดอัคคีภัย

๒.๑ มาตรการทั่วไป

- ๒.๑.๑ ห้ามนำวัตถุที่มีใช้วัสดุประจำสำนักงาน มาเก็บไว้ในพื้นที่ สำนักงานพระธรรมนุญทหาร
- ๒.๑.๒ ห้ามนำอุปกรณ์ไฟฟ้านอกเหนือจากที่ทางราชการจัดไว้มาใช้ในพื้นที่ สำนักงานพระธรรมนุญทหาร
- ๒.๑.๓ ห้ามหุงต้มและประกอบอาหารในพื้นที่ สำนักงานพระธรรมนุญทหาร
- ๒.๑.๔ ห้ามสูบบุหรี่ในอาคาร เว้นพื้นที่ที่จัดไว้เฉพาะสำหรับผู้สูบบุหรี่ โดยมีป้ายบอกพื้นที่สูบบุหรี่ และจัดให้มีที่ทิ้งขยะ และดับบุหรี่ไว้อย่างปลอดภัยและเหมาะสม
- ๒.๑.๕ จัดให้มีการเก็บขยะที่เป็นวัตถุที่ทำให้เกิดเชื้อเพลิงติดไฟได้ง่าย เป็นประจำทุกวัน
- ๒.๑.๖ ข้อห้ามตามข้อ ๒.๑.๑ – ๒.๑.๓ นั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไปของสำนักงานพระธรรมนุญทหาร
- ๒.๒ มาตรการป้องกัน โดยเจ้าหน้าที่
- ๒.๒.๑ จัดให้มีเวรรักษาความปลอดภัย รับผิดชอบตรวจความเรียบร้อยของพื้นที่ สำนักงานพระธรรมนุญทหาร

๒.๒.๒ ให้หน่วยขึ้นตรง สำนักงานพระธรรมนุญทหาร จัดทำรายงานของอุปกรณ์ไฟฟ้า รวมทั้งตรวจสอบความเรียบร้อยหรือปิดสวิทช์และถอดปลั๊กไฟฟ้า ก่อนปิดสำนักงานประจำวัน

๒.๒.๓ ปรับปรุงระบบการจัดเก็บเอกสารและวัสดุประจำสำนักงาน ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย โดยให้มีแนวทางในการลดปริมาณเอกสาร และวัสดุสำนักงานอยู่ในปริมาณที่เหมาะสม เพื่อให้มีวัสดุเหลือใช้อยู่ในสำนักงานเกินความจำเป็นอันอาจแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิงได้ และก่อให้เกิดเป็นเหตุอัคคีภัย

๒.๒.๔ จัดทำเครื่องหมายระบุความเร่งด่วน ในการขนย้ายวัสดุอุปกรณ์ เมื่อเกิดอัคคีภัยติดไว้ที่ตู้เก็บเอกสารหรือตู้เก็บอุปกรณ์ที่มีความสำคัญ โดยแบ่งความเร่งด่วนไว้ ๒ ระดับ คือ เร่งด่วนลำดับ ๑ และเร่งด่วนลำดับ ๒ และให้จัดเก็บเอกสาร โดยแยกลำดับความเร่งด่วนให้เอกสารและอุปกรณ์ที่มีความเร่งด่วนลำดับเดียวกันอยู่ในตู้เดียวกัน

๓. คำจำกัดความ (Definition)

๓.๑ ส่วนราชการหมายถึง หน่วยขึ้นตรง สำนักงานพระธรรมนุญทหาร ซึ่งมีที่ตั้งในพื้นที่ สำนักงานพระธรรมนุญทหารของบัญชาการกองทัพไทย ถนนแจ้งวัฒนะ

๓.๒ ผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป หมายถึง ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันและดับเพลิงในพื้นที่ สำนักงานพระธรรมนุญทหาร โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ แผน หรือคำสั่งของสำนักงานพระธรรมนุญทหาร เรื่องการป้องกันและระงับอัคคีภัยตลอดจนจัดให้มีการสอบสวนและรายงานความเสียหายจากเหตุอัคคีภัยให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบ

๓.๓ รองผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป หมายถึง ผู้มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป ในการป้องกันและดับเพลิงในพื้นที่ สำนักงานพระธรรมนุญทหาร โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ แผน หรือคำสั่งของ สำนักงานพระธรรมนุญทหาร เรื่องการป้องกันและระงับอัคคีภัย

๓.๔ ผู้อำนวยการดับเพลิงขั้นต้น หมายถึง หัวหน้าหน่วยขึ้นตรง สำนักงานพระธรรมนุญทหาร ซึ่งเมื่อเกิดอัคคีภัยขึ้นในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ให้มีหน้าที่รับผิดชอบอำนวยการ ควบคุม และกำกับดูแล การดับเพลิง ตามแผน หรือคำสั่งดับเพลิงของ สำนักงานพระธรรมนุญทหาร และรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบ

๓.๕ ที่รวมพลขั้นต้น หมายถึง พื้นที่ที่ผู้อำนวยการดับเพลิงขั้นต้นหรือผู้ได้รับมอบหมาย กำหนดตามความเหมาะสมขณะเกิดอัคคีภัยเพื่อให้ข้าราชการ สำนักงานพระธรรมนุญทหาร ไปรวมตัวรอรับคำสั่งจากผู้อำนวยการดับเพลิงขั้นต้น หรือผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป สำนักงานพระธรรมนุญทหาร เพื่อการจัดกำลังพลเข้าปฏิบัติ ตามแผน หรือคำสั่งดับเพลิงเมื่อเกิดอัคคีภัย

๑.๕ พื้นที่รวมพล หมายถึง พื้นที่ที่กำหนดให้กำลังพลไปรวมตัวกันเพื่อรอรับคำสั่งจาก ผู้อำนวยการดับเพลิงขั้นต้น, ผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไปของสำนักงานพระธรรมนุญทหาร เพื่อการจัดกำลังเข้าสนับสนุนเพิ่มเติมการปฏิบัติ ตามแผน หรือคำสั่งดับเพลิง ตามตัวอย่างที่กำหนดใน แผนวง ง หลังจากการรวมพลขั้นต้นแล้ว

๑.๖ พื้นที่รวบรวมสิ่งของ หมายถึง พื้นที่รวบรวมสิ่งของ ของสำนักงานพระธรรมนุญทหารเมื่อเกิดอัคคีภัย

๑.๗ ช่องทางหนีไฟ หมายถึง ช่องทางออกจากอาคารที่จัดทำขึ้นไว้เฉพาะ สำหรับใช้เป็นช่องทางออกจากอาคารเมื่อเกิดอัคคีภัย

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

๔.๑ ผู้อำนวยการสำนักงานพระธรรมนุญทหาร เป็น ผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป สำนักงานพระธรรมนุญทหาร

๔.๒ รองผู้อำนวยการสำนักงานพระธรรมนุญทหาร เป็น รองผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป สำนักงานพระธรรมนุญทหาร

๔.๓ หัวหน้าหน่วยขึ้นตรง สำนักงานพระธรรมนุญทหาร ที่เกิดอัคคีภัยในพื้นที่รับผิดชอบ เป็น ผู้อำนวยการดับเพลิงขั้นต้น และให้หน่วยขึ้นตรง สำนักงานพระธรรมนุญทหาร ให้การสนับสนุนการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย ตามที่ผู้อำนวยการดับเพลิงขั้นต้น (กรณีเกิดอัคคีภัย) หรือผู้รับผิดชอบในการอำนาจการดับเพลิงร้องขอ

๔.๔ การเตรียมการระงับอัคคีภัย

๔.๔.๑ ผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป สำนักงานพระธรรมนุญทหาร ดำเนินการ ดังนี้

๔.๔.๑.๑ ออกคำสั่งให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ในการระงับอัคคีภัย โดยจัดแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

(๑) กลุ่มที่ ๑ มีหน้าที่ในการใช้อุปกรณ์ดับเพลิง

(๒) กลุ่มที่ ๒ มีหน้าที่ในการขนย้ายเอกสารและวัสดุอุปกรณ์

(๓) กลุ่มที่ ๓ มีหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลสิ่งของที่ขนย้าย ณ พื้นที่รวบรวมสิ่งของและเป็นกำลังหนุนในการปฏิบัติการระงับอัคคีภัย

๔.๔.๑.๒ ออกคำสั่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย

๔.๔.๒ หัวหน้าหน่วยขึ้นตรง สำนักงานพระธรรมมุนุฑทหฬร ร่วมกันค้ำเนินการ

๔.๔.๒.๑ กำหนดเส้นทางเคลื่อนย้าย และเส้นทางหนีไฟ จากจุดขนย้ายไปยังพื้นที่รวบรวมวัสดุสิ่งของ

๔.๔.๒.๒ กำหนดพื้นที่รวมพล และพื้นที่รวบรวมสิ่งของ

๔.๔.๒.๓ แสดงแผนผังที่ตั้งอุปกรณ์ดับเพลิงและที่แจ้งเหตุอัคคีภัย








๔.๔.๒.๔ แสดงแผนผังที่ตั้งสวิตช์ไฟฟ้าที่ต้องเปิดและปิดในเวลาราชการและที่ตัดกระแสไฟฟ้าในเวลาเกิดอัคคีภัย

๔.๔.๒.๕ แสดงหมายเลขสิ่งอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และระงับอัคคีภัย






๔.๔.๒.๖ หมายเลขโทรศัพท์ของหน่วยที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้อำนวยการสำนักงานพระธรรมมุนุฑทหฬร, รองผู้อำนวยการสำนักงานพระธรรมมุนุฑทหฬร หัวหน้าหน่วยขึ้นตรง สำนักงานพระธรรมมุนุฑทหฬร หน่วยดับเพลิง ข้างเคียง สถานีตำรวจ และโรงพยาบาล เป็นต้น

๕. กระบวนการ (Work flow)

๕.๑ กระบวนการปฏิบัติเมื่อเกิดอัคคีภัยในพื้นที่รับผิดชอบของ สำนักงานพระธรรมทูตทหาร

ลำดับที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑.		ทันที	ผู้พบเห็นเหตุการณ์ ให้กระจายข่าวด้วยการส่งสัญญาณเพลิงไหม้	ผู้พบเห็น
๒.		ทันที	เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ติดต่อผู้บังคับบัญชาและผู้อำนวยการดับเพลิง ชั้นต้น พิจารณาขอรับการสนับสนุนจากหน่วยดับเพลิง บก.ทท.	เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่
๓.		ทันที	ผู้อำนวยการดับเพลิง ชั้นต้น รายงานโดยตรง ผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป เร่งรีบไปที่เกิดเหตุ	ผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป
๔.		ทันที	รีบทำการดับเพลิงชั้นต้น ด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการดับเพลิง	ข้าราชการของหน่วยราชการ ที่เกิดเหตุ
๕.		ทันที	หน่วยข้างเคียง ให้การช่วยเหลือ	ข้าราชการทุกคน
๖.		ทันที	ขอรับการสนับสนุน แจ้งไปยังสถานีตำรวจดับเพลิงบางเขน	เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่
๗.		ทันที	ผนึกกำลังร่วมกันทำการดับเพลิง	ข้าราชการทุกคน

๕.๒ การปฏิบัติเมื่อเพลิงสงบ

ลำดับที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑.		๑ วัน	ปฏิบัติการดับเพลิง	ข้าราชการ สชน.ทหาร
๒.		๒ วัน	สำรวจความเสียหายและการ สูญเสียที่เกิดขึ้น และ รายงานให้ผู้บังคับบัญชา ทราบตามลำดับชั้น	หัวหน้า หน่วยขึ้นตรง
๓.		๑ วัน	รายงานอัคคีภัยที่เกิดขึ้นและ ความเสียหายโดยประมาณ	ผู้อำนวยการ ดับเพลิง
๔.		๒ วัน	สชน.ทหาร ตั้งคณะกรรมการ สอบสวนข้อเท็จจริง	กคค.สชน.ทหาร
๕.		๒ วัน	รายงานกระบวนการ ดับเพลิงทั้งหมด	กนค.สชน.ทหาร

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๖.๑ เมื่อเกิดอัคคีภัยในเวลาราชการ

๖.๑.๑ ผู้พบเห็นให้รีบแจ้งเหตุ โดยใช้สัญญาณเสียงและหรือปุ่มสัญญาณแจ้งเหตุอัคคีภัยที่อยู่ใกล้ที่สุด

๖.๑.๒ หากสัญญาณขัดข้องให้ใช้วิธีร้องตะโกนหรือวิธีการอื่นที่เหมาะสมแจ้งให้ผู้ที่อยู่ใกล้เคียงทราบ โดยระบุว่าเกิดอัคคีภัยขึ้นที่ใดพร้อมกับแจ้งให้ผู้อำนวยความสะดวกดับเพลิงขั้นต้น สำนักงานพระธรรมนุญทหาร ทราบโดยทันที

๖.๑.๓ เมื่อปรากฏแน่ชัดว่าเกิดอัคคีภัยขึ้น ให้ผู้ที่มีรายชื่อตามคำสั่งสำนักงานพระธรรมนุญทหารรีบปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายโดยทันที

๖.๑.๔ ผู้อำนวยการดับเพลิงขั้นต้น สำนักงานพระธรรมนุญทหาร เป็นผู้พิจารณาแจ้งเหตุ และขอความช่วยเหลือไปยังหน่วยดับเพลิงให้เข้ามาทำการดับเพลิง

๖.๑.๕ ผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป สำนักงานพระธรรมนุญทหาร ผู้อำนวยการดับเพลิงจนกว่าเพลิงจะสงบ หรือจนกว่าผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป กองบัญชาการกองทัพไทย จะเข้ามาอำนวยความสะดวกดับเพลิงด้วยตนเอง

๖.๑.๖ กรณีที่เกิดอัคคีภัยในอาคารกองบัญชาการกองทัพไทยโดยที่สำนักงานพระธรรมนุญทหาร มิใช่เป็นหน่วยดับเพลิง ให้ทำการขนย้ายสิ่งอุปกรณ์ออกจากอาคาร ตามคำสั่งหรือแผนการเคลื่อนย้ายเมื่อเกิดอัคคีภัยโดยทันที หากการขนย้ายกระทำไม่ได้เนื่องจากอัคคีภัยมีความรุนแรง ให้ข้าราชการทุกคนออกจากอาคารตามเส้นทางเคลื่อนย้ายที่กำหนดไว้ การเคลื่อนย้ายในระหว่างเกิดอัคคีภัย ห้ามใช้ลิฟท์โดยเด็ดขาด

๖.๑.๗ กรณีเกิดอัคคีภัยที่อาคารอื่นให้ข้าราชการทุกคนไปรวมตัว ณ พื้นที่รวมพล เพื่อให้การสนับสนุนตามที่ผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป กองบัญชาการกองทัพไทย สั่งการ

๖.๑.๘ ผู้อำนวยการดับเพลิงขั้นต้น สำนักงานพระธรรมนุญทหาร รายงานเหตุการณ์ และการปฏิบัติให้ผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป สำนักงานพระธรรมนุญทหาร ทราบ ทั้งนี้เพื่อรายงานให้ผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป กองบัญชาการกองทัพไทย ทราบเมื่อเหตุการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ

๖.๑.๙ กรณีเกิดอัคคีภัย กองอำนวยความสะดวกดับเพลิง คือ สโมสรหมายเลข ๑ หรือในอาคารอื่นที่ผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป กองบัญชาการกองทัพไทย กำหนด

๖.๑.๑๐ สนับสนุนการปฏิบัติตามที่ผู้อำนวยการดับเพลิง กองบัญชาการกองทัพไทย มอบหมาย

๖.๒ เมื่อเกิดอัคคีภัยนอกเวลาราชการ

๖.๒.๑ ผู้พบเหตุอัคคีภัยให้ดึงสัญญาณแจ้งเหตุ และรีบแจ้งให้นายทหารเวรรักษาความปลอดภัยประจำอาคาร ๔ กับนายทหารเวรรักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย ทราบทันที

๖.๒.๒ หากสัญญาณแจ้งเหตุอัคคีภัยขัดข้อง ให้ใช้วิธีตะ โจนหรือวิธีการอื่นที่เหมาะสมแจ้งให้ผู้ที่อยู่ใกล้เคียงทราบ ทั้งนี้ให้ระบุด้วยว่าเกิดอัคคีภัยขึ้นที่ใด

๖.๒.๓ ให้ข้าราชการ สำนักงานพระธรรมนุญทหาร ที่ปฏิบัติราชการนอกเวลาราชการ ให้การสนับสนุนการปฏิบัติตามที่นายทหารเวรรักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย ร้องขอ

๖.๒.๔ ให้หน่วยขึ้นตรง สำนักงานพระธรรมนุญทหาร เตรียมแผนการเรียกข้าราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการระงับอัคคีภัยเข้ามาในพื้นที่ กองบัญชาการกองทัพไทย เพื่อปฏิบัติตามแผนการดับเพลิงหรือแผนการขนย้ายสิ่งอุปกรณ์เมื่อเกิดอัคคีภัย

๖.๓ การปฏิบัติภายหลังเพลิงสงบ

๖.๓.๑ เมื่อเพลิงสงบ ให้หน่วยขึ้นตรง สำนักงานพระธรรมนุญทหาร ที่ได้รับความเสียหาย จากอัคคีภัย จัด กำลังพลในสังกัดผลัดเปลี่ยนกันเฝ้าพื้นที่ตลอดเวลาและห้ามมิให้ผู้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปในพื้นที่ที่เกิดอัคคีภัย จนกว่าการตรวจสอบความเสียหาย และการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะแล้วเสร็จ หรือตามสั่งการของผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป สำนักงานพระธรรมนุญทหาร ผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป กองบัญชาการกองทัพไทย

๖.๓.๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการการสอบสวนสาเหตุของอัคคีภัย ให้ปฏิบัติตามระเบียบ กองบัญชาการกองทัพไทย ว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัยในกองบัญชาการกองทัพไทย พ.ศ. ๒๕๕๓ และกฎ คำสั่ง หรือระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง

๗. มาตรฐานงาน

การปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ในแต่ละขั้นตอน จะกำหนดมาตรฐานเป็นระยะเวลาที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติได้

๗.๕ ชนิดของเครื่องมือดับเพลิงและวิธีใช้

๗.๕.๑ สายฉีดน้ำดับเพลิง เป็นอุปกรณ์พื้นฐานที่ติดตั้งอยู่ในอาคาร ๔ ชั้น ๘ ความยาวของสายประมาณ ๓๐ เมตร โดยมีวิธีใช้ดังนี้

๗.๕.๑.๑ เปิดฝาคู่มือที่เก็บสายฉีดน้ำดับเพลิงออก หากเปิดโดยปกติไม่ได้ให้ใช้ของแข็งทุบกระจกเพื่อเข้าถึงสายฉีดน้ำดับเพลิง

๗.๕.๑.๒ เปิดวาล์วน้ำที่โคนสาย โดยหมุนให้สุด น้ำจะยังไม่ไหลเข้าสายโดยทันที เนื่องจากโคนสายจะมีสลักบีบสายไว้เพื่อให้ผู้ใช้สามารถลากสายฉีดน้ำออกไปได้โดยง่าย

๗.๕.๑.๓ เมื่อลากสายฉีดน้ำดับเพลิงไปยังจุดที่เกิดเหตุอัคคีภัยแล้วให้กระชากสายเพื่อให้สลักบีบสายฉีดน้ำที่โคนสายหลุด น้ำจะไหลเข้าสายโดยอัตโนมัติ

๗.๕.๑.๔ หันหัวฉีดน้ำไปยังจุดที่เกิดอัคคีภัยและฉีดน้ำให้คลุมบริเวณที่เกิดอัคคีภัย

๗.๕.๑.๕ ข้อควรระวังในการใช้สายฉีดน้ำดับเพลิง

(๑) ควรตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีการตัดกระแสไฟฟ้าในอาคารที่เกิดอัคคีภัยแล้ว เพื่อป้องกันไฟฟ้าช็อตผู้ใช้ฉีดน้ำดับเพลิง

(๒) การใช้สายฉีดน้ำดับเพลิง ผู้ใช้ต้องใช้มือทั้งสองข้างจับหัวฉีดให้มั่นคง มิฉะนั้นหัวฉีดอาจสะบัดและเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ได้

(๓) เมื่อเลิกใช้แล้วให้ปิดวาล์วน้ำ และถอดสายฉีดน้ำไปตากให้แห้งก่อนนำเก็บเข้าที่เดิม

๗.๕.๒ ถังเคมีดับเพลิงชนิดเคมีแห้ง เป็นอุปกรณ์พื้นฐานที่ติดตั้งอยู่ในทุกอาคาร ขนาดบรรจุและ ๒๐ ปอนด์ (ถังสีแดง)

๗.๕.๒.๑ คุณสมบัติถังเคมีดับเพลิงชนิดเคมีแห้ง

(๑) เป็นผงเคมีแห้งใช้ดับเพลิงประเภท

A กระดาษ ผ้า ไม้ เศษขยะสำนักงาน ฯลฯ

B น้ำมัน และก๊าซ

C เครื่องยนต์ และเครื่องไฟฟ้าทั่วไป

(๒) ใช้ฉีดต่อเนื่องได้ประมาณ ๑๕ และ ๒๐ วินาที

๗.๕.๒.๒ วิธีใช้ถังเคมีดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง

(๑) เปิดฝาคู่มือที่เก็บถังเคมีดับเพลิงและนำถังเคมีเพลิงไปยังที่เกิดอัคคีภัย หากเปิดโดยปกติไม่ได้ให้ใช้ของแข็งทุบกระจกเพื่อเข้าถึงถังเคมีดับเพลิง

(๒) เมื่อไปถึงจุดเกิดอัคคีภัย ให้วางถังลงกับพื้น ดึงสลักออก พร้อมกับปลดสายยางหัวฉีดออกจากที่จับยึด

(๓) ใช้มือข้างหนึ่งจับคันจับที่หัวถังขึ้น และยกถังขึ้น และใช้มืออีกข้างหนึ่งจับสายหัวฉีดหันไปทางที่เกิดอัคคีภัย

(๔) บีบคันจับเพื่อฉีดสารเคมีดับเพลิง

(๕) การฉีดให้ฉีดเป็นห้วง ๆ ห้วงละ ๒ ถึง ๓ วินาที จนกว่าไฟจะดับ

๓.๕.๒.๓ ข้อควรระวังในการใช้ถังเคมีดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง

(๑) ไม่ควรใช้ดับไฟในห้องที่มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ โดยไม่จำเป็น ห้องที่มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้ใช้ถังเคมีประเภทที่ใช้กับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะ (ถังสีเหลือง)

(๒) ก่อนนำถังเคมีไปใช้ควรตรวจสอบว่าเข็มของมาตรวัดแรงดันที่หัวถังให้อยู่ในตำแหน่งสีเขียว ถ้าอยู่ในตำแหน่งสีแดงแสดงว่าถังเคมีนั้น ไม่มีแรงดันเพียงพอสำหรับใช้งาน

(๔) เมื่อใช้ถังเคมีดับเพลิงแล้ว ให้รายงานขอบรรจุสารเคมีใหม่โดยทันที

๓.๕.๓ ถังเคมีดับเพลิงชนิดใช้กับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นอุปกรณ์ดับเพลิงที่ติดตั้งเฉพาะห้องที่มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ขนาดบรรจุ ๒๐ ปอนด์ (ถังสีเหลือง)

๓.๕.๓.๑ คุณลักษณะของถังเคมีดับเพลิงชนิดใช้กับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

(๑) ใช้ดับเพลิงในห้องเก็บอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

(๒) สามารถฉีดผงเคมีดับเพลิงต่อเนื่องได้ประมาณ ๒๐ วินาที

๓.๕.๓.๒ วิธีใช้ถังเคมีดับเพลิงชนิดใช้กับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

(๑) เปิดฝาคู์ที่เก็บถังเคมีดับเพลิงและนำถังเคมีดับเพลิงไปยังที่เกิดอัคคีภัย หากเปิดโดยปกติไม่ได้ให้ใช้ของแข็งทุบกระจกเพื่อเข้าถึงถังเคมีดับเพลิง

(๒) เมื่อไปถึงจุดเกิดอัคคีภัย ให้วางถังลงกับพื้น ดึงสลักออก และปลดสายหัวฉีดออกจากที่จับยึด

(๓) ใช้มือข้างหนึ่งจับคันจับที่หัวถังและยกถังขึ้น และใช้มืออีกข้างหนึ่งจับสายหัวฉีดหันไปทางที่เกิดอัคคีภัย

(๔) บีบคันจับเพื่อฉีดสารเคมีดับเพลิง โดยให้ฉีดเป็นห้วง ๆ ห้วงละ ๒ ถึง ๓ วินาที จนกว่าไฟจะดับ

๓.๕.๓.๓ ข้อควรระวังในการใช้ถังเคมีดับเพลิงชนิดใช้กับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

(๑) ก่อนนำถังเคมีไปดับไฟ ควรตรวจสอบว่าเข็มของมาตรวัดแรงดัน ที่หัวถังอยู่ในตำแหน่งสีเขียวจึงนำไปใช้

(๒) เมื่อใช้ถังเคมีดับเพลิงแล้ว ให้รายงานขอบรรจุสารเคมีใหม่โดยทันที

๗.๖ หมายเลขโทรศัพท์ที่สำคัญ

หมายเลขโทรศัพท์ที่สำคัญ

ผอ.สธช.ทหาร	โทร.ทหาร ๕๗๒๑๘๔๐
รอง ผอ.สธช.ทหาร	โทร.ทหาร ๕๗๒๑๘๔๒
กก.กคค.สธช.ทหาร	โทร.ทหาร ๕๗๒๑๘๔๑
กก.กนค.สธช.ทหาร	โทร.ทหาร ๕๗๒๑๘๔๓
หน.ตอน บก.บก.ทท.	โทร.ทหาร ๕๗๒๑๖๖๕
นายทหารเวร รปภ.บก.ทท.	โทร.ทหาร ๕๗๒๑๒๒๗
เวร รปภ.อาคาร ๔	โทร.ทหาร ๕๗๑๒๖๔๘
เวรประชาสัมพันธ์ อาคาร ๔	โทร.ทหาร ๕๗๒๒๘๑๔
ชุด สห.ยบ.ทหาร	โทร.ทหาร ๕๗๒๑๖๕๓
กองรักษาการณ์	โทร.ทหาร ๕๗๒๑๒๒๘, ๕๗๒๑๒๒๘
เจ้าหน้าที่ไฟฟ้า ตอน บก. และร้อย บก.บก.ทท.	โทร.ทหาร ๕๗๒๑๖๖๕
สบท.บก.ทท.	โทร.ทหาร ๕๗๒๑๓๖๓
ฝรภ.สบท.ทท.	โทร.ทหาร ๕๗๒๑๘๕๕
บรรเทาสาธารณภัย ร.๑ พัน๒ รอ.	โทร.ทหาร ๕๗๒๒๘๘๘
ดับเพลิง ทอ.	๐-๒๕๒๕-๓๓๓๑ ๐-๒๕๒๕-๓๒๒๗
บรรเทาสาธารณภัยเขตบางเขน	๐ ๒๕๒๑ ๑๕๕๗ ๐๒๕๒๑ ๐๓๕๗
สน.ทุ่งสองห้อง	๐ ๒๕๗๔ ๖๔๖๔
แจ้งเหตุด่วน ตร.	๑๕๑
แจ้งเหตุเพลิงไหม้	๑๕๕

- ๕

๘. ระบบติดตามประเมินผล

ให้หัวหน้าหน่วยขึ้นตรง สำนักงานพระธรรมทูตทหาร มีหน้าที่ร่วมกันอำนวยความสะดวก ควบคุมและกำกับดูแลการป้องกันและระงับอัคคีภัยในสำนักงาน สำนักงานพระธรรมทูตทหาร ให้เป็นไปตามระเบียบนี้ ทั้งนี้ให้ร่วมกันจัดการอบรมและซักซ้อมการป้องกันและระงับอัคคีภัย อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

การจัดอบรมและการซักซ้อมการป้องกันอัคคีภัย

- ขออนุมัติการอบรม
- ซักซ้อมการปฏิบัติเมื่อเกิดอัคคีภัย เช่น การตรวจสอบอุปกรณ์, การปฏิบัติของแต่ละส่วนราชการ, การขนย้ายสิ่งอุปกรณ์, การปฏิบัติตามขั้นตอน
- รายงานผลการปฏิบัติและประเมินผล

๕. แบบรายงานเหตุอัคคีภัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ _____

ที่ _____ วันที่ _____

เรื่อง รายงานเหตุอัคคีภัย _____

เรียน ผอ.สรน.ทหาร/ผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป สรน.ทหาร

ด้วย เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. เวลาประมาณ

ได้เกิดเหตุอัคคีภัยขึ้นบริเวณ.....

.....

.....

ซึ่งมี เป็น ผู้อำนวยการดับเพลิงชั้นต้น

ผลการดำเนินการระงับอัคคีภัย

.....

.....

.....

ขอเสนอ

.....

จึงเรียนมาเพื่อทราบและกรุณาอนุมัติตามข้อเสนอและหรือสั่งการตามที่เหมาะสม

พ.อ.

()

...../ผู้อำนวยการดับเพลิงชั้นต้น

๑๐. แบบเครื่องหมายแสดงพื้นที่ห้ามสูบบุหรี่



๑๑. แบบเครื่องหมายแสดงพื้นที่สูบบุหรี่



๑๒. เอกสารอ้างอิง (Reference Document)

- ระเบียบกองบัญชาการกองทัพไทย ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยในกองบัญชาการกองทัพไทย

พ.ศ. ๒๕๕๒

- ระเบียบกองบัญชาการกองทัพไทย ว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัยในกองบัญชาการกองทัพไทย พ.ศ. ๒๕๕๓

- ระเบียบสำนักงานพระธรรมนูญทหาร ว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัยในสำนักงานพระธรรมนูญทหาร พ.ศ. ๒๕๕๓

ตรวจถูกต้อง

พ.อ.

(วิระ โจนวาส)

ผอ.สธน.ทหาร/ผู้อำนวยการดับเพลิงทั่วไป สธน.ทหาร